

НАРОДНИ МУЗЕЈ ВАЉЕВО

14000 Ваљево, Трг Живојина Мишића 3

014 / 224 - 641, 221 - 041

nmva@ptt.rs www.museum.org.rs

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА ВАЉЕВО**

за 2017. годину

Фебруар 2018. године

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

1. УВОДНА РЕКАПИТУЛАЦИЈА ... (стр. 2)
2. ОСНОВЕ РАДА ... (стр. 2)
3. ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ ... (стр. 3)
 - 3.1. Дефинисање делатности ... (стр. 3)
 - 3.2. Преглед реализованих активности ... (стр. 4)
 - 3.3. Табеларни однос параметара активности и ресурса ... (стр. 11)
4. ПРОСТОР И ОПРЕМА ... (стр. 12)
 - 4.1. Објекти ... (стр. 12)
 - 4.2. Опрема ... (стр. 12)
5. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И КАДРОВИ ... (стр. 13)
 - 5.1. Опште карактеристике ... (стр. 13)
 - 5.2. Кадровска структура ... (стр. 14)
 - 5.3. Посебне мере и резултати ... (стр. 17)
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ... (стр. 17)
 - 6.1. Општи преглед ... (стр. 17)
 - 6.2. Нето просек зарада ... (стр. 19)

У интегралном прилогу

ФИНАНСИЈСКИ – РАЧУНОВОДСТВЕНИ ИЗВЕШТАЈ

1. УВОДНА РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Током 2017. године Народни музеј Ваљево (у даљем тексту: Музеј) је своје сталне активности обављао на шест локација: у Ваљеву у централном објекту, Муселимовом конаку и Кули Ненадовића, у историјском спомен комплексу у Бранковини, у музејском одељењу у Осечини и у депоу у школи у Драчићу.

У сталним музејским поставкама у централном објекту музеја, Конаку, Кули и Бранковини збирно је регистровано више од 85.000 посета које је начинило око 40.000 различитих појединаца од којих је више од 35.000 ван Ваљева.

Реализовано 53 различита јавна програма: 20 изложби (од тога 12 у галерији Музеја и 8 у другим просторима у Ваљеву, Србији и иностранству), као и 33 додатна пратећа програма (музичке, филмске и драмске вечери, предавања, промоције, трибине и радионице; и то 24 у Музеју и 9 ван Музеја и ван Ваљева)

Музеј је учествовао у реализацији 5 пројеката Министарства културе, и то 2 као носилац пројекта и 3 као сарадник на пројекту.

Објављене су 4 каталогизоване публикације (1 монографију, 2 каталога и 1 научни часопис у коиздаваштву) и снимљен 1 документарни филм. Струњаци Музеја су у функцији предавача/излагача учествовали на 4 стручно-научна скупа, а у различитим публикацијама објавили 15 научних и стручних радова.

Запослени у Музеју су стекли 1 научно и 5 стручних звања и били ментори и рецензенти за 10 радова.

Набављена су 102 нова предмета са карактером културног добра, као и два пакета студијског материјала који је у фази идентификације, а започете су активности на савременијој дигитализацији грађе.

Музеј је за свој документарни филм добио 2 награде на филмским фестивалима, а један стручњак музеја је изабран за председника Музејског друштва Србије.

У Музеју је у радном односу на неодређено време радило 19 запослених финасираних од стране градског буџета, 2 од прихода из других извора и промењив број запослених ангажован на одређено време за рад у Бранковини, Кули Ненадовића и за краткорочна сезонска појачања на другим локацијама (такође од прихода из других извора, превасходно на основу јавних радова).

Укупни приходи Музеја у 2017. години су износили 34.191.804,81 динара. Примаран и основни извор прихода представљају средства оснивача – Града Ваљева, која су реализована у износу од 20.403.965,78 динара, док је преостала сума (40% укупних прихода) реализована из других извора, по различитим основама (приходи од продаје услуга, приходи од продаје робе, приходи по уговору, наменски приходи по пројектима...).

2. ОСНОВЕ РАДА

Рад Музеја се одвијао на основу позитивних законских прописа одређених Законом о јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 42/91 и 71/94), Законом о култури ("Службени гласник РС" бр. 72/09,13/16 и 30/16), Законом о културним добрима (Службени гласник" бр. 71/94) и пратећим подзаконским акатима - Правилник о регистрима уметничко историјских дела ("Службени гласник РС" бр. 35/96), Правилник о програму стручних испита ("Службени гласник РС" бр. 11/96 и 15/96), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара ("Службени гласник РС" бр. 21/95), Решењу о утврђивању надлежности музеја ("Службени гласник РС" бр. 28/95 и 102/16), интерних аката, као и стручно-професионалних норми одређених статутом и пратећом документацијом Интернационалног комитета за музеје при УНЕСКО-у.

Извештај се подноси на основу члана 78. Закона о култури ("Службени гласник РС" бр. 72/09,13/16 и 30/16).

3. ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

3.1. Дефинисање делатности

Сходно Закону о културним добрима Музеј је установа комплексног типа и регионалног карактера која се бави активностима заштите и презентације покретних историјско-уметничких културних добара и нематеријалне баштине на територији Колубарског округа: Града Ваљева и општина Лајковац, Осечина, Уб, Мионица и Љиг.

Послови заштите и презентације покретних историјско-уметничких културних добара и нематеријалне баштине могу се сврстати у два нивоа:

Први, базични ниво подразумева

1) евидентирање и аквизију (набавку путем откупа и донација, теренског рада) историјско-уметничких културних добара, и њихову,

2) документаристичку обраду,

3) конзервацију/рестаурацију,

4) трезорирање (трајно чување), као и

5) различите видове стручно-научних анализа (самих музеалија, као и историјских периода, догађаја и процеса и других ширих контекста везаних за време њиховог настанка и употребе) и

6) перманентно стручно и научно усавршавање запослених и учешће у усавршавању.

Други ниво рада Музеја представљају различити видови експозиције резултата активности реализованих у претходном нивоу, усмерених ка разноврсним циљним групама, и то путем:

7) активности у сталним поставкама (припрема изложби сталних поставки, њихова допуна, и пријем посетилаца и реализације широког спектра информисања посетилаца: информативна, детаљна и експертска вођења),

8) изложбених активности у Ваљеу (припрема и реализација тематских изложби кратког трајања),

9) осталих програмских активности у Музеју и Ваљеу (широк спектар других видова експозиција, комуникација и анимација: организација радионица, филмских, драмских и музичких вечери, предавања, трибина, научних скупова...),

10) активности ван Ваљева (презентација разнородних програма Музеја у просторима различитих сродних институција ван Ваљева, у Србији и иностранству),

11) издавачке делатности (припрема музејских издања ради презентације резултата рада музеја) и

12) ширег спектра осталих презентационих активности (презентација резултата рада на научним и стручним скуповима, предавањима, трубинама и сл, као и у различитим стручно-научним, али и популарним публикацијама других издавача, као и сталне промотивне активности резултата рада Музеја).

3.2. Преглед реализованих активности

Током 2017. године Музеј је реализовао следеће активности, у складу са горе наведеним дефинисањем делатности:

1) Аквизиције

- током 2017. године набављено је 102 музејске јединице са карактером културног добра и две кутије разноврсног студијског материјала који је у фази обраде. У наведени број није урачунат археолошки материјал са претходних археолошких истраживања будући да га реализатори ископавања и даље обрађују те га нису упутили музеју на чување. Изузетак је археолошки материјал са територије Угљенокопа Колубара, који је остао у Републичком заводу за заштиту споменика културе из разлога непостојања одговарајућег простора за његово депоновање.

- из националне библиотеке Краљевине Холандије су набављени дигитализовани албуми фотографија др Аријуса ван Тинховена из 1913 и из 1914/15. године (укупно око 400 фотографија, од којих више од 300 до сада непознатих).

- из Архива САНУ је набављана дигитализована верзија аутобиографије др Милана Печића, начелника војног санитета у Ваљеу у периодима 1904/10 и 1914/15.

- за стручну библиотеку је набављено 119 наслова.

Поред наведених аквизиција регистрована је и грађа у приватном власништву породице Нешић из Славковице, која се односи на период Првог светског рата, као и на међуратни период (везана за Солунски фронт, и развој Љига, Славковице и Ваљева).

2) Документаристичке активности

Континуирано је спровођено:

- дигитално фотографисање музејских предмета,
- скенирање папирног материјала историјских збирки,
- документовање јавних програма и других активности музеја,

- вођење летописа Музеја
- евиденција новопритошлих предмета (112),
- вођење стручног архива (отворено 42 нове архивске јединице)
- вођење библиотечног регистра (119 новонабављених налова, и обављена ревизија електронске картотеке библиотек – укупно 8263 библиотечке јединице)

3) Конзервација

У радионици Музеја конзервирано је 11 предмета:

- 2 бисте – Алекса Ненадовић и Илија Бирчанин – испред Музеја;
- 3 копља – позна антика/рани средњи век;
- 1 ости – антика;
- 1 крстаста секира, велика – средњи век;
- 1 фибула – антика;
- 2 плетене корпе и
- 1 чутурица.

а превентивно је третирано више изложених експоната и извршена је дезинсекција и дератизација депоа Музеја.

У оквиру проширене активности везане на конзервацију обављано је фотографисање музејских предмета (а као додатна активност и снимање свих програмских догађаја у музеју, као и дизајнерски послови за реализацију истих).

4) Трезорирање

Неизложени музејски предмети се трезорирају у приручним депоима у поткровљу централног објекта Музеја, као и у привремено уступљеном простору Основне школе у Драчићу. Покренута је иницијатива да се за будућу употребу за депо и додатну конзерваторску радионицу преузме стари, неактиван објекат школског одељења у Бранговићу.

5) Стручна и научна истраживања

Стручњаци музеја су учествовали у реализацији 5 пројеката, од којих је Музеј био носилац 2 пројекта:

Пројекат: *Традиционални производи од шљива у исхрани западне и централне Србије*. Носилац пројекта Народни музеј Ваљево, руководилац пројекта музејски саветник Гордана Пајић, учествовали на пројекту Наталија Марковић и Милан Веселиновић (крајњи резултат изложба и документарни филм).

Пројекат: *Музејска презентација живе занатске активности у ваљевском крају*. Носилац пројекта Народни музеј Ваљево, руководилац пројекта музејски саветник Гордана Пајић, учествовали на пројекту Наталија Марковић и Милан Веселиновић (крајњи резултат иновација сталне поставке новим мултимедијалним садржајем)

Пројекат: *Археолошко истраживање на локалитету Анине* (Лајковац). Носилац пројекта Завод за заштиту споменика културе Ваљево. Из Музеја учествовали на пројекту Елизабета Чебашек, Милан Веселиновић и Ђорђе Ђенић.

Пројекат: *Археолошко истраживање на локалитету Јеринин град – Бранговић*. Носилац пројекта Завод за заштиту споменика културе Ваљево. Из Музеја учествовали на пројекту Милан Веселиновић и Ђорђе Ђенић.

Пројекат: *У Осечини пре 100 година*. Носилац пројекта Библиотека у Осечини. Стручни консултант и рецензент Гордана Пајић, Музеј Ваљево.

Поред наведених засебних пројеката, кроз редове активности Музеја започето је и истраживање на теме: «Непознате фотографије др Аријуса ван Тинховена», «Заоставштина породице Нешић», «Текстил и покућство у збиркама Музеја» и «Др Милан Пецић, наченик војног санитета у Ваљевоу».

6) Стручно-научно усавршавање запослених

Запослени Музеја су присуствовали различитим стручним и научним скуповима, као и консултацијама везаних за стручно усавршавање. Најконкретнији резултати стручног усавршавања су:

Стечено научно звање *Научни сарадник* (др Владимир Кривошејев)

Стечено стручно звање *Кустос* (Јелена Драгојловић)

Стечено стручно звање *Кустос* (Наталија Марковић)

Стечено стручно звање *Кустос* (Марина Ћировић)

Стечено стручно звање *Музејски водич* (Иван Ступар)

Стечено стручно звање *Музејски водич* (Александар Митровић)

Повезано са активностима стручног и научног усавршавања су и менторски и рецензентски послови. Регистровано је 10 таквих активности и то:

Менторски рад:

Гордана Пајић, менторски рад са кандидатом Наталија Марковић за стручно звање Кустос.

Владимир Кривошејев, менторски рад са кандидатом Јелена Драгојловић, за стручно звање Кустос.

Владимир Кривошејев, менторски рад са кандидатом Марина Ћировић, за стручно звање Кустос.

Владимир Кривошејев, менторски рад са кандидатом Иван Ступар, за стручно звање Музејски водич.

Владимир Кривошејев, менторски рад са кандидатом Александар Митровић, за стручно звање Музејски водич.

Владимир Кривошејев, менторски рад са кандидатом Сања Радосављевић (Музеј Неготинске крајине), за стручно звање Виши самостални музејски водич .

Рецензентски рад:

Гордана Пајић, рецензија пројекта и каталога Бојимо народне мотиве, Библиотека Осечина.

Владимир Кривошејев, рецензија за књигу Кристина Радовић, Примена јавно-приватних партерстава у области културног наслеђа у Србији, Београд, Задужбина Андрејевић, 2017.

Владимир Кривошејев, рецензија за књигу Душко Грбовић, 60 година завичајног музеја у Јагодини (1953/4/5-2013) , историја једне културне институције, Јагодина, Завичајни музеј Јагодина, 2017.

Владимир Кривошејев, рецензија за књигу, Сања Радосављевић, У очима других – Музеј Неготинске крајине кроз историјат сталних поставки и Књигу утисака, Неготин, Музеј Неготинске крајине, 2018.

7) Активности у сталним поставкама

Иновације поставки:

У оквиру пројекта „Музејска презентација живе занатске активности у ваљевском крају“ извршена је иновација садржаја „Традиционална култура“ и „Нови век – ново

доба“ (у првонаведеној сали постављена макета сеоског домаћинства, а у другонаведеној сали мултимедијални уређај за презентацију резултата истраживања старих заната), а у другим салама су обављене редовне активности репарације материјала.

Посета поставкама:

Током 2017. године збирно је регистровано око 85.000 посета на 4 локације сталних поставки, које је начинило око 40.000 различитих посетилаца, од којих је око 35.000 ван Ваљева:

- у централној сталној поставци је регистровано 25.498 посетилаца (током 2016 : 23.495; током 2015: 20.283 посетилаца).
- у поставци у Муселимовом конаку регистровано је 23.472 посетиоца (током 2016 : 21.059 посетилаца)
- у комплексу Бранковина је регистровано око 31.000 посетилаца (током 2016 : 28.229 посетилаца) и оквирно додатних најмање 5.000 нерегистрованих посетилаца (учесници манифестација и појединци и групе који нису обишли музејске поставке)
- у Кули Ненадовића је регистровано око 5.000 посетилаца (2016 : 4.500 посетилаца).

8) Изложбене активности у Ваљеву (13 изложби)

Изложбе у галерији музеја

У галерији музеја реализовано 12 изложби (2 иностране), и то:

- **Изложбе у продукцији Музеја (3)**
 - Гордана Пајић, *Традиционални производи од шљива у исхрани западне и централне Србије*,
 - Владимир Кривошејев, *Ваљево пером картографа и путописаца и*
 - Гордана Пајић, *Технике женске радиности*
- **Изложбе у сарадњи Музеја и Града Ваљева (4)**
 - Изложба савремене сликарске продукције *Годишња изложба сликара Ваљева* (одабир: Тамара Пантић и Дејан Богојевић)
 - Изложба савремене сликарске продукције *Миливој Костић – Промена перцепције*
 - Изложба савременог стрипа *Маска младости* (одабир: Дејан Богојевић) и
 - Изложба савремене сликарске продукције, *слике Марије Вукосављевић и Милана Јаковљевића Насера*.
- **Остале изложбе у галерији Музеја (5)**
 - Музеографска изложба Народног музеја Шабац: *Мода шешира* (комесар изложбе Наталија Марковић)
 - Православне цркве и капеле у Естонији
 - Изложба архитектуре: радови Миленије и Дарка Марушића
 - Међународна изложба примењене уметности: *Додир нордијског стакла*
 - Изложба савремене сликарске продукције: *Босис арт колекција*

Изложбе у Ваљеву, ван Музеја (1)

- Владимир Кривошејев (дизајн Зоран Мујбеговић), *Две историографске скице о настанку и развоју Ваљевске окружне болнице - поводом 150-огодишњице од оснивања*, изложба у холу Центра за културу Ваљево, новембар 2017,

9) Остале јавне програмске активности у Музеју (24 активности)

Музичке вечери (2)

- Музеј звучи кроз флауту (концерт ученика Музичке школе)

- Солистички концерт Софије Живић (Музичка школа Ваљево)

Филмске вечери (15 вечери)

- Емитовање документарног филма: **Кад има шљива има свега**, аутора Гордане Пајић, продукција Народни музеј Ваљево
- 7 вечери са филмовима са међународне смотре археолошког филма (координатори Ђорђе Ђенић и Елизабета Чебашек)
- 7 вечери са филмовима са међународног фестивала етнологског филма (координатор Наталија Марковић)

Драмске вечери (1)

- Монодрама Александра Дунића: Јанко Катић (по сценарију М. Витезовића).

Промоције, предавања, трибине (4)

- Промоција монографије проф. др Весне Ђукић: *Ка(ко) смо? студија о идентитету Србије*.
- Промоција монографија проф др Синише Мишића и проф. др Рада Радића: *Србија 1217*.
- Предавање Владимира Кривошејева: *Везе првог сталног управника Ваљевске болнице Јована Сибера и првог ваљевског апотекара Клаудија Прикелмајера*.
- Промоција књиге: Цветко Стојкановић, Први светски рат и осећански солунци.

Радионице (2)

- Гордана Пајић и Наталија Марковић: *Чајанка у музеју*
- Гордана Пајић, Наталија Марковић, Светлана Марковић и Јелена Николић Лекић: *креативне радионице у програму изложбе Мода шешира*

10) Јавне активности ван Ваљева (у Србији и иностранству) (16 активности)

Изложбе (7)

- Бјељина, БиХ, Музеј Семберије: Гордана Пајић (дизајн Милан Веселиновић), *Породичне и колективне светковине*.
- Осечина, библиотека у Осечини: Гордана Пајић (дизајн Милан Веселиновић), *Породичне и колективне светковине*.
- Љубовија, библиотека у Љубовији: Гордана Пајић (дизајн Милан Веселиновић), *Породичне и колективне светковине*.
- Чикаго, САД, хол Нортсајд колеџа: Драгана Лазаревић Илић (дизајн Зоран Мујбеговић), *Солунски фронт на фотографијама ратног сликара и фотографа Драгољуба Павловића*, , децембар 2017-12-20.
- Чикаго, САД, хол Нортсајд колеџа : Драгана Лазаревић Илић и Владимир Кривошејев (дизајн Зоран Мујбеговић и Милан Веселиновић), *Ваљево 1914/15 – град болница*.
- Београд, хол ВМА: Драгана Лазаревић Илић и Владимир Кривошејев (дизајн Зоран Мујбеговић и Милан Веселиновић), *Ваљево 1914/15 – град болница*, , март-април 2017.
- Бања Ковиљача, Галерија битке на Гучеву: Драгана Лазаревић Илић и Владимир Кривошејев (дизајн Зоран Мујбеговић и Милан Веселиновић), *Ваљево 1914/15 – град болница*, , мај-октобар 2017.

Други програми реализовани ван Музеја (9)

- *Кучево*: Учешће филма *Видимо се за молитву* (аутор Гордана Пајић) на међународној смотри Златни пастир - 26. ФЕТЕФ Кучево
- Велика Плана: Учешће филма *Видимо се за молитву* (аутор Гордана Пајић) на 12. међународном фестивалу телевизијског и етнолошког филма *Златна буклија* у Великој Плани.
- Јагодина: Учешће на промоцији књиге о историјату Народног музеја Јагодина, у Јагодини (рецензент Владимир Кривошејев)
- Бијељина, БиХ, Музеј Семберије: Емитовање документарног филма: *Видимо се за молитву* аутора Гордане Пајић, продукција Народни музеј Ваљево.
- Осечина, библиотека Осечина: Емитовање документарног филма: *Видимо се за молитву*.
- Љубовија: Емитовање документарног филма: *Видимо се за молитву*.
- Бања Ковиљача, Галерија битке на Гучеву: Предавање на тему *Ваљевска болница 1914/15*.
- Београд, главни амфитеатар ВМА: Промоција књиге др Недока о Ваљевској болници.
- Београд, Свечана сала Дома војске: Промоција књиге др Недока о Ваљевској болници.

11) Издавачке активности (4 каталогизоване публикације, 1 филм и проспекти)

Музеј је у 2017. години објавио 4 каталогизована издања и продуцентски реализовао 1 документарни филм:

Каталогизована издања(4)

Монографија: Александар Недок, *Ваљево - српски ратни хируршки центар и град-болница у епицентру велике епидемије 1914 – 1915*;

Каталог: Гордана Пајић, *Традиционални производи од шљива у исхрани западне и централне Србије*, Народни музеј Ваљево 2017.

Каталог: *Ваљевски сликари 2017* (уредник Дејан Богојевић)

Часопис: *Записи и натписи 3 (2017)*, Центар за историјску географију и демографију Филозофског факултета Универзитета у Београду, Народни музеј Пожаревац, Народни музеј Ваљево, Музеј Срема Сремска Митровица

Поред каталогизованих издања у вези са музејским програмима штампано је и 6 проспеката - деплијана.

Документани филм (1)

Гордана Пајић, *Кад има шљива има свега*, Народни музеј Ваљево 2017.

12) Остале презентационе активности

Стучни и научни скупови (5)

Стручњаци музеја су у својству излагача учествовали на 4 стручно-научна скупа:

- Гордана Пајић и Наталија Марковић, *Грађа о вашарима у етнолошкој збирци НМВ*, Стручни скуп Традиција вашара и сабора у Србији, Рума

- Гордана Пајић, *Занати у служби људи и роба*, Конференција „Транспорт и превоз робе као културно наслеђе“, Етнографски музеј у Београду

- Владимир Кривошејев, *Ка еко музеју народног градитељства у Славковици*;

Семинар: Еко музеји и музеји заједнице; *ICOM* Србије, Београд, Коларчева задужбина, 25-27. октобар 2017

- Владимир Кривошејев, *Локални музеји у Србији: од идеолошки дириговане промоције режима до самоиницијативне потраге за локалним идентитетом (са студијом случаја Народног музеја Ваљево)*, Научни скуп: Библиотеке и идентитети; Часопис Читалиште и Градска библиотека Панчево, Панчево, сала Аполо, 25-26. мај 2017

Објављени радови (15)

Стручњаци Музеја су током 2017. године као самостални аутори и коаутори објавили 15 стручних и научних радова (од тога 4 у међународним гласилима категорија М10 и М20), и то:

- Гордана Пајић, *Презентација етнолошке збирке Народног музеја Ваљево у заштићеним руралним целинама - утицај идеологије*, Часопис МУЗЕЈИ бр. 5. МДС Београд 2017.

- Гордана Пајић, *Традиционални производи од шљива у исхрани западне и централне Србије, каталог изложбе*, Народни музеј Ваљево 2017.

- Гордана Пајић, *Научимо нешто о нашем завичају, каталог*, Библиотека Осечина 2017.

- Aleksandar Nedok, Vladimir Krivošejev (2017), "Military Hospital of Valjevo", *Vojnosanitetski pregled* 2017; 74(12)

- Владимир Кривошејев (2017/18), „Први наменски грађени болнички објекти у Ваљеву“, Српски архив за целокупно лекарство 2017/18 (рад прихваћен 27. септембра 2017, Online First October 10, 2017 ISSN Online 2406-0895), DOI:

<https://doi.org/10.2298/SARH170808183K>

- Владимир Кривошејев (2017), „Ваљевски лекар Јован Сибер и апотекар Клаудије Прикелмајер: историјска скица о улози досељеника из Славоније на развој здравства у Србији“, Српски архив за целокупно лекарство 2017, јули - август; 145(7-8):421-427

- Владимир Кривошејев (2017), „Памјатник Јована Хаџића, сина Хаџи Рувима Нешковиха и поочима Јована Кујунџића“, *Записи и натписи 3 (2017)*, Центар за историјску географију и демографију Филозофског факултета Универзитета у Београду, Народни музеј Пожаревац, Народни музеј Ваљево, Музеј Срема Сремска Митровица, 29-32

- Жељко Бјељац и Владимир Кривошејев (2017), „Други поглед на вашаре у Ваљевоу у 19. веку – вашари као претече сајамског туризма“, *Гласник*, бр. 50/2016, Ваљево, Историјски архив Ваљево 2017, стр. 176-190. УДК= 394.6(497.11 Ваљево)“19“

- Владимир Кривошејев (2017) *Ваљево – град болница, од изложбе до монографије, 5-8* ; предговор у монографији: Александар Недок, *Ваљево - српски ратни хируршки центар и град-болница у епицентру велике епидемије 1914 – 1915*; Ваљево, Народни музеј Ваљево, 2017

- Владимир Кривошејев (2017), *Поговор, 349-357*; поговор у монографији: Весна Ђукић, *(Ка)ко смо? – студије културе памћења и политике идентитета у Србији*, Београд, Институт за филм, радио, и телевизију Факултета драмских уметности Универзитета уметности у Београду.

- Smiljka Isaković, Vladimir Krivošejev (2017), „NEW MEDIA – NEW COMMUNICATIONS IN CULTURE Museums in a New Light“ in: *CULTURE AND SOCIAL DEVELOPMENT (III) Thematic Proceedings, Faculty of Culture and Media, John Naisbitt“ University, Belgrade, 403-413 (UDC 316.7:069)*

- Владимир Кривошејев, *Данас је вашар и посета музеју је била обимна*, Годишњак за друштвену историју, бр 1-2 за 2017, Београд, Филозофски факултет Универзитета у Београду, 2017.

- Владимир Кривошејев (2017) *Две историографске скице о настанку и развоју Ваљевске окружне болнице - поводом 150-огодишњице од оснивања*, Бесребреник бр 5, Ваљево.

- Владимир Кривошејев, *Славица Поповић Филиповић: Храброст између редова – Ана Христић у Србији и време одважних*, Друштво историчара Србије „Стојан Новаковић“, Београд и Медивест КСТ, Ниш, 2015. Гласник, бр 50/2016, Историјски архив Ваљево, Ваљево 2017, стр. 294-295.

- Владимир Кривошејев, *Др Божидар Пурић: Биографија Боже Ранковића – допринос историји српског исељеништва у Северној Америци*, Минхен 1963, Гласник, бр 50/2016, Историјски архив Ваљево, Ваљево 2017, стр 290-293.

Промотивне активности

- Настављено је са сталним контактима како са медијима, тако и са различитим циљним групама.

- Поред више десетина прилога објављених у локалним медијима Музеј је био заступљен и у готово свим већим националним медијима (РТС, Политика, Новости, Блиц...).

3.3. Табеларни однос параметара активности и ресурса Народног музеја Ваљево у 2017. години, у односу на просечан регионални музеј у Србији

	Просек за регионалне музеје Србије ¹	Народни музеј Ваљево 2018	Индекс
Број територија општина и градова за које су регионални музеји задужени	4	6	1,5
Просечна површина објеката	1.600 м.кв	2.800 м.кв	1,75
Просечан број предмета у збиркама	30.000	34.400	1,15
Број сталних поставки	2 1 централна и 1 одељење	5 1 централна и 1 одељење Конак, 1 одељење Кула, 1 одељење Бранковина и 1 одељење Осечина	2,5
Просечан број запослених	21	21	1
Посета централној	18.500	85.000	4,6

¹ На основу истраживања «Музеји Србије – актуелно стање» које је 2009. године реализовао Завод за проучавање културног развоја, на иницијативу Министарства културе; информација се односи на просечну посету у претходне 3 године (2006-2008).

поставци и тематским сталним поставкама			
Број организованих тематских изложби	9	19 (11 организованих изложби и 8 гостовања изложби)	2,2
Учешће додатних извора финасирања у укупном годишњем буџету музеја	16%	40%	4,10

4. ПРОСТОР И ОПРЕМА

4.1. Објекти

Народни музеј Ваљево је пуноправни, укњижени, корисник два објекта: централне зграде Народног музеја и зграде Муселимовог конака и оба објекта су потпуно приведена у намену. Поред тога стари проблем недостатка депоа и спољашње радионице је привремено решен добијањем на коришћење (по уговору) простора у основној школи у Драчићу.

Музеј је и старатељ и у оквиру Знаменитог места Бранковина. Своје поставке у Бранковини Музеј је лоцирао у објектима који припадају школи Прота Матеја Ненадовић.

Музеј је и старатељ Куле Ненадовића.

Током 2017. године обављени су послови замене кровног покривачана објекту Муселимовог конака (пројекат Министарства за рад, посредством Завода за заштиту споменика културе Ваљево), као и послови кречења фасаде Муселимовог конака, кречења ходника у поткровљу централног објекта Музеја и кречења трема Музеја, а у Бранковини су реновиране просторије мокрог чвора.

Како је већ наглашено обављена су и прелиминарна разматрања могућности да се за депо музеја са истуреном радионицом преузме објекат старе школе у Бранговићу.

4.2. Опрема

До друге половине 2002. године Музеј је своју делатност обављао уз минималну опрему. Од друге половине 2002. године Музеј је почео процес перманентне набавке неопходне опреме, тако да сада поседује умрежене компјутере у свим канцеларијама, три ласерска штампача, један ласерски колор штампач, један матрични штампач, један скенер, један мултифункционални уређај, ТВ и видео апарат, дигитални пројектор, два дигитална фото апарат, факс, комплетан разглас, као и алате комплетне приручне радионице, опрему радионице за конзервацију, опрему за складиштење и излагање музејских предмета Канцеларијска опрема коју музеј поседује је углавном стара, дотрајала и књиговодствено отписана – (столови, столице, плакари, сталаже, витрине ...), али у текућој употреби.

У 2017. је урађен детаљан попис инвентара. Набављено је 4 нових компјутера, додатне сталезе за библиотечки материјал, један метални орман за депо, три

компјутерска стола, 7 изложбених рамова и један мултимедијални комплет (орман, компјутер и велики екран) за иновацију централне сталне поставке.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И КАДРОВИ

5.1. Опште карактеристике

Активности Народног музеја Ваљево се обављају у службеним просторијама, у централном објекту Музеја, у сталној поставци у централном објекту музеја, у галерији, у Кули Ненадовић, у сталној поставци у Муселимовом конаку, у депоу и радионици у Драћићи, у историјском спомен комплексу у Бранковини, као и у музејском одељењу у Осечини.

Целокупан рад музеја се организује кроз рад три одељења (за рад са збиркама, за рад са публиком и административно – техничког одељења).

Са кадровског аспекта рад Музеја је регулисан Законом о културним добрима, припадајућим подзаконским актом (Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара), Статутом музеја и актом о организацији и систематизацији радних места, као и другим позитивним законским и подзаконским прописима. Стручне активности су реализоване у више различитих праваца, који се групишу у две врсте послова:

- Рад са музејским збиркама, подразумева

Аквизиције откупом, преузимањем и поклоном

Стручна и научна истраживања и израда стручних и научних радова

Конзерваторске активности

Документаристичке активности

Трезорирање и

Издавачка и сродне активности

- Рад са публиком, подразумева

Рад са публиком сталних поставки

Рад са публиком повремених тематских изложби

Организацију различитих јавних програма и

Широк спектар маркетиншких промотивних активности

Сходно оваквој двојној груписаности радних задатака и радно време музеја је двојно. Служба за рад са збиркама и административно техничка служба раде у оквиру редовног радног времена, радним данима (понедељак – петак) од 7 до 15 часова. За програмске активности Музеја у просторима јавних музејских комуникација (централна поставка, поставке у Конаку и изложбе у галерији) радило се у времену уторак-субота, од 10 до 18 часова и недељом од 10 до 15 часова. Истовремено, сходно природи конкретних повремених програмских активности, радно време се периодично продужава, а по претходној најави, за групне посетице је уобичајена пракса пријема у поставке и ван дефинисаног радног времена (и пре и после утврђеног радног времена као и нерадним данима)

- Одељење за рад са збиркама, са својим службама и секторима

Народни музеј Ваљево трезорира око 34.000 предмета из различитих збирки, подељених на четири музејска сектора, у оквиру одељења за рад са збиркама:

Сектор за археологију и нумизматику збиркама руководе кустоси Елизабета Чебашек (нумизматика и антика) и Ђорђе Ђенић (праисторија), уз помоћ конзерватора техничара Милана Веселиновић, и повремено ангажованих волонтера.

Сектор за историју збиркама руководе музејски саветник Драгана Лазаревић Илић и директор, музејски саветник др Владимир Кривошејев, уз повремену помоћ додатно ангажованих и волонтера.

Сектор за историју уметности збирком руководи кустос Бранко Лазичић.

Сектор етнологије збирком руководио кустос етнолог Наталија Марковић, уз активну помоћ музејског саветника Гордане Пајић која у оквиру етнолошког сектора обавља послове везане за изучавање нематеријалне баштине.

Поред службе за рад са збиркама, у оквиру наведеног одељења постоји и **Служба за документарику и Служба за конзервацију.**

Служба за документацију обједињује рад централне документације за све збирке, музејску стручну библиотеку и стручни архив. Послове реализује кустос документариста, историчар уметности Јелена Ивић, уз повремену помоћ кустоса археолога Ђорђа Ђенића.

Служба за конзервацију конзерватор техничар Милан Веселиновић, а у раду му, сходно врсти посла, помажу кустоси, помоћно особље, волонтери....

- Одељење за рад са публиком

Сачињавају га кустоси педагози (Јелена Николић Лекић и Светлана Марковић) и музејски водичи (Александар Митровић, Дуђица Богдановић Секулић и Иван Ступар), а у раду учествују и волонтери и радници на јавним радовима.

- Административно техничко одељење

Сачињавају га секретар установе – дипломирани правник (Милена Ђуричић), који обавља и правне послове и за друге установе културе, шеф рачуноводства (Рада Милићевић), благајник (Оливера Тошић) и помоћни радници (домар Милорад Тошић и курирке-хигијеничарке Сузана Пејић и Ружица Обрадовић).

5.2 Кадровска структура

Систематизација радних места предвиђа укупно 30 извршилаца, који треба да послове обављају у 8 радних јединица распоређених на 6 локација (Централни објекат са административном радном јединицом, сталном поставком и галеријом, Муселимов конак, Кула Ненадовић, Бранковина, одељење у Осечини и депо у Драчићу)

У Народном музеју Ваљево у 2017. годину у радном односу на неодређено време је било ангажовано 19 запослених у Ваљеву (11 са високом стручном спремом, од чега три са највишим стручним звањем, један са звањем доктора наука и научним звањем научног сарадника) финасираних од стране буџета, један запослени (висока стручна спрема) финасиран од стране општине Осечина и један запослени (висока стручна спрема) финасиран од сопствених прихода (укупно 21 запослени у радном односу на неодређено време, од тога 13 са високом стручном спремом).

Поред тога током године је по различитим основама, сходно сезонским потребама, у музеју радило још особа, ангажованих по различитим основама (замена запосленог на боловању, привремени и повремени послови, јавни радови).

ЗАПОСЛЕНИ у радном односу на неодређено време, финансирани од стране буџета града Ваљева	Коефицијенти
---	---------------------

<p>1. др Владимир Кривошејев Радно место – директор, уз обављање и посла кустоса историчара – музејског саветника</p>	<p>20,40 +1,77 - 22,17 Коефицијент директора</p>
СЛУЖБА ЗА РАД СА ЗБИРКАМА	
<p>2.Гордана Пајић Музејски саветник - радно место – кустос за нематеријално наслеђе</p>	<p>22,40 Коефицијент музејског саветника</p>
<p>3. Драгана Лазаревић Илић Музејски саветник - радно место – кустос историчар</p>	<p>22,40 Коефицијент музејског саветника</p>
<p>4. Бранко Лазић Кустос, радно место – кустос историчар уметности</p>	<p>17,30 Коефицијент кустоса</p>
<p>5. Наталија Марковић Кустос - радно место – кустос етнолог</p>	<p>15,00 Коефицијент кустоса без положеног стручног испита (испит положила у новембру)</p>
<p>6. Елизабета Чебашек Кустос, радно место – кустос археолог за нумизматику, антику и средњи век</p>	<p>17,30 Коефицијент кустоса</p>
<p>7. Ђорђе Ђенић Кустос, радно место – кустос археолог за праисторију.</p>	<p>17,30 Коефицијент кустоса</p>
<p>8. Јелена Ивић Кустос, радно место – кустос документариста</p>	<p>17,30 Коефицијент кустоса</p>
<p>9. Милан Веселиновић Радно место – конзерватор техничар Обавља и послове фотографисања музејских предмета, фото и видео документовања програма и дизајна и припреме за штампу изложби.</p>	<p>11,10 Коефицијент музејског конзерватора са средњом спремом</p>
СЛУЖБА ЗА РАД СА ПУБЛИКОМ	
<p>10. Јелена Николић Лекић Кустос, радно место – кустос педагог, организатор програм</p>	<p>17,30 Коефицијент кустоса</p>
<p>11. Душица Богдановић Секулић Радно место – водич сталне поставке у Муселимовом конаку</p>	<p>11,10 Коефицијент музејског водича са средњом спремом</p>

12. Александар Митровић Радно место – водич у Галерији	11,10 Коефицијент музејског водича са средњом спремом
13. Иван Ступар Радно место – водич у централној поставци	11,10 Коефицијент музејског водича са средњом спремом
АДМИНИСТРАТИВНО – ТЕХНИЧКА СЛУЖБА	
14. Милена Ђуричић Радно место – секретар установе	18,33 Коефицијент секретара градске установе
15. Рада Милићевић Радно место – шеф рачуноводства	17,30 Коефицијент шефа рачуноводства
16. Оливера Тошић Радно место – администратор, благајник	11,90+0,20 - 12,10 Коефицијент књиговође, увећан на основу благајничке одговорности као додатног дела посла
17. Милорад Тошић Радно место – домар музеја	8,20 Коефицијент домара музеја задуженог и за противпожарни надзор
18. Рујица Обрадовић Радно место – хигијеничар-курир,	7,00 Коефицијент помоћног радника
19. Сузана Пејић Радно место – хигијеничар-курир,	7,00 Коефицијент помоћног радника
ЗАПОСЛЕНИ у радном односу на неодређено време, финансирани од других прихода	Коефицијенти
20. Светлана Марковић Радно место - кустос педагог, за рад са туристичком популацијом	17,30 Коефицијент кустоса
21. Милан Петровић Радно место – кустос органзатор програма у музејском одељењу у Осечини (ангажован на одређено време, као замена до повртака претходног извршиоца са функције)	15 +1,00 - 16 Коефицијент кустоса без положеног стручног испита, са додатком за руковођење издвојеним одељењем.

Поред наведених запослених, у Народном музеју Ваљево су током 2017. на одређено време по различитим основама (уговор, приправник волонтер и сл) у складу са важећим прописима, били ангажовани и

- **Марина Ћировић**, дипломирани историчар,
 - **Јелена Драгојловић**, дипломирани туризмолог, за послове у Бранковини .
- Такође, током 2017. године у Музеју је, на јавним радовима било ангажовано и додатних 5 радника.

По стању затеченом на крају 2017. године са 7 различитих *историјских збирки* (са преко 8.000 предмета) руководе два кустоса, од којих је један директор музеја, са три различите *археолошке збирке* и засебном *нумизматичком збирком* (укупно преко 15.000 предмета) руководе два кустос и у тим секторима се највише одражава недостатак стручног кадра.

5.3. Посебне мере и резултати, награде и признања

Настављене су у претходној години започете пионирске активности изучавања нематеријалне културне баштине.

Музеј је током 2017. године добио следеће награде и признања:

Специјална награда на 12. фестивалу Златна буклија Гордане Пајић за филм *Видимо се за молитву*,

Специјално признање 26. ФЕСТЕФ за филм Гордане Пајић *Видимо се за молитву*,

Неформално новинарско признање: Ваљевски музеј први на списку Блица:

„Најлепши музеји ван Београда који морају да се посете“.

Гордана Пајић, изабрана за председника Музејског друштва Србије за мандат 2017-2020.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

6.1 Општи преглед

Приходи

	2016	2017	индекс
УКУПНО	34.703.365,43	34.191.804,81	0,99
1. Пр. од Града Ваљева	21.247.311,56	20.403.965,78	0,96
2. Пр. од Града за Бранковину	0	0	0,00
3. Приходи од грађана	8.498.560,00	9.371.260,00	1,10
4. Пр. од Минист. културе	500.000,00	700.000,00	1,40
5. Пр. од Општине Осечина	1.728.755,73	1.420.806,01	0,82
6. Приходи од продаје робе	1.125.017,00	1.087.098,00	0,97
7. Приходи од осигурања	4.808,00	0	0,00
8. Приходи од казни и сродних активности	0	0	0,00
9. Приход јавни радови	927.641,45	650.477,80	0,70

10. Донација	0	0	0,00
11. Рефундација боловања	671.271,69	558.197,22	0,83

Расходи

	2016	2017	Индекс
Укупно	31.207.982,82	29.209.360,27	0,94
1. Расходи буџета града Ваљева	21.247.311,56	20.403.965,78	0,96
2. Расходи општине Осечина	1.728.755,73	1.420.806,01	0,82
3. Расходи Министарства културе	500.000,00	700.000,00	1,40
4. Расходи сопствених средстава	6.050.967,53	5.521.449,74	0,91
5. Расходи јавни радови	927.641,45	650.477,80	0,70

5. Расходи рефундације боловања	753.306,55	512.660,94	0,68
---------------------------------	------------	------------	------

Пресек

	2016	2017	индекс
ПРИХОДИ	34.703.365,43	34.191.804,81	0,99
РАСХОДИ	31.207.982,82	29.209.360,27	0,94
ДЕФИЦИТ	0	0	0
СУФИЦИТ	3.495.382,61	4.982.444,54	1,43

Укупни приходи Музеја Ваљево у 2017. години су износили 34.191.804,81 динара.

Примаран и основни извор прихода представљају средства оснивача – Града Ваљева, која су реализована у износу од 20.403.965,78 динара, док је преостала сума (40% укупних прихода) реализована из других извора, по различитим основама (приходи од грађана, приходи од продате робе, приходи по уговору, наменски приходи по пројектима...).

Расходи у 2017. години су износили 29.209.360,27 динара. Детаљан преглед расхода је дат у Финансијском извештају који представља интегрални додатак овом извештају.

Остварени суфицит (4.982.444,54) је пренет у 2018. годину и превасходно је намењен за функционисању Музеја током првих пет месеци до почетка осетнијег прилива нових сопствених средстава (рад Бранковине у целини, зарада запослени финансираних о сопствених прихода и др), а потом и као резерва у случају непредвиђених околности које би могле да доведу до смањења посете, а тиме и смањеног прилива, као што се догодило током 2009. и 2013. године, због промене прописа о организацији екскурзија, а још драстичније 2014. због поплаве.

Са наведеним оствареним суфицитом (који је настао као резултат рестриктивнијих расхода у периоду 2015-2017, а после искустава из 2014), створена је задовољавајуће залиха материјалних ресурса, која може да се преноси у следеће године. То значи да би, уз даље стално преношење суфицита, ако не дође до непредвиђеног смањења посете, наредних година укупни нови приходи могли да буду улагани у рад Музеја у целини, уз даље мање повећање суфицита, а ради сигурности пословања у случају понављања непредвиђеног смањења прихода изазваних спољним фактором на који не може да се утиче.

НАПОМЕНА:

Укупни приказани приходи и расходи везани за рад Музеја у 2017. години су збирни и односе се и на пословање у овире историјског спомен комплекса Браковина. На основу Одлуке Скупштине града Ваљева о чувању и одржавању знаменитог места Бранковина ("Службени гласник Општине Ваљево бр 3 од 2001. године), и Одлуке о изменама и допунама наведене одлуке бр. 011-24/2011-04 ("Службени гласник Града Ваљева" бр. 9 од 15. јуна 2011), припремљен је и посебан извештај везан за Бранковину.

6.2 Нето просек зарада у 2017. години

	2016	2017	индекс
VII степен стр. спреме	51.661 дин	46.563 дин	0.90
VI степен стр. спреме	37.167 дин	32.815 дин	0.88
IV степен стр. спреме	30.918 дин	28.000 дин	0.91
III степен стр. спреме	26.627 дин	25.647 дин	0.96
I степен стр. спреме	24.590 дин	24.304 дин	0.99

ОПШТИ ПРОСЕК

2016	2017	индекс
43.970 дин	39.785 дин	0.90

**Директор
др Владимир Кривошејев
музејски саветник**

Ваљево 08. 02. 2018